



T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/744
Toplantı Tarihi/Sayısı : 30.7.2024/49
Karar Numarası : 2024/714
Başvuran : Y. S.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Sincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın; İdare ve Gözlem Kurulu tarafından iyi halli olmadığına ilişkin yapılan değerlendirme nedeniyle koşullu salıverilmediği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Kurumda belirli aralıklarla İdare ve Gözlem Kurulu tarafından iyi hal değerlendirmesi yapıldığını,

b. İdare ve Gözlem Kurulu tarafından 26/1/2023 tarihinde terör örgütünden ayrıldığı konusunda samimiyetin tasdik edilmesi için hakkında yapılan değerlendirmede kendisine yöneltilen soruları yanıtladığını, Kurum ikinci müdürünün kendisini samimi bulduğunu fakat üç ay daha Kurumda kalarak tutulduğu koğu hakkında kendilerine bilgi vermesini söylediğini, bunun üzerine koğuştta herhangi bir örgüt faaliyetiyle karşılaşmadığı ve yalnızca namaz kıldığı bilgilerini verdiğini,

c. Bunun üzerine hakkında gerçekleştirilen değerlendirmede samimi bulunmadığı ve altı ay daha gözlenmesine ilişkin karar verildiğini, bu karara karşı İnfaz Hâkimliğine başvurduğunu, İnfaz Hâkimliğinin kendisinin lehine karar vermesinin ardından İnfaz Hâkimliğinin kararına karşı muhatap Kurumun ilgili Ağır Ceza Mahkemesine itirazda bulunması üzerine İdare ve Gözlem Kurulu kararının iptal edildiğini,

ç. İptal kararının ardından İdare ve Gözlem Kurulu tarafından yeniden değerlendirmeye alındığını ve aynı soruların yöneltilerek aynı kararın verildiğini, bunun üzerine yeniden İnfaz Hâkimliğine başvurduğunu, İnfaz Hâkimliğinin kendisinin lehine verdiği karara karşı muhatap Kurumun tekrar itiraz ettiğini ve benzer şekilde Ağır Ceza Mahkemesinin kendisinin lehine karar verdiğini,

d. Üçüncü kez yapılan değerlendirmede ise önceki iki değerlendirmede kendisi lehine şerh koyan üyelerin olumlu şerhlerini geri çektiklerini, bu sebeple koşullu salıverilemediğini iddia etmektedir.

3. Muhatap Sincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuran hakkında 7/5/2024 tarihinde İdare ve Gözlem Kurulu tarafından dönem değerlendirmesi kararının alındığı,

b. İdare ve Gözlem Kurulu tarafından alınan kararda; başvuranın Kurum tarafından belirlenen kurallara uyduğu, Kurum personeli ve diğer mahpuslarla iyi geçindiği, işlediği suçtan pişmanlık duyduğu ve toplumla

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

bütünleşmeye hazır olduğu gözlemlendiğinden 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile 29/12/2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik’in ilgili hükümleri çerçevesinde iyi halli olduğu, 8/5/2024 tarihi itibarıyla koşullu salıverilmesinin uygun olduğu belirtilmiştir.

4. Başvuran tarafından Kurumumuza yasal süre içerisinde yazılı görüş sunulmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın “Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı” başlıklı 17’nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

“Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz. (...)”

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun “Kurumun görevleri” başlıklı 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde: “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun görevleri arasında sayılmıştır.

7. 6701 sayılı Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamında Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükmü yer almaktadır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili bölümü şöyledir:

“Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; (...) e) Belli bir konuyu içerip içermediği, (...) yönlerinden incelenir.”

9. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurularla ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak,

karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

12. Başvuran, İdare ve Gözlem Kurulu tarafından iyi halli olmadığına ilişkin yapılan değerlendirme nedeniyle koşullu salıverilmediğini iddia etmekle birlikte muhatap tarafından gönderilen cevabi yazı ve ekler incelendiğinde; İdare ve Gözlem Kurulu tarafından 7/5/2024 tarihinde iyi halli olduğuna ilişkin karar verilen başvuranın 8/5/2024 tarihinde salıverildiği tespit edilmiş; konusuz kaldığı anlaşılan başvurunun Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile mezkûr Yönetmelik'in 67'nci maddesinin ikinci fıkrası gereği kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

30/7/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye